

(המשך מעמוד 31)

חטיבות משורינות, שכל אחת מהן יש 100 סנקים בערך. אם אמנם השתתפו במילחמת הלבנון שש אוגדות של צה"ל, פרוש הדבר הוא השתתפות במילחמה 18 חטיבות משורינות, או כ-1800 סנקים. מחיר שעת-מנוע של טנק הוא 180 אלף לירות, או 700 דולר. אם מניחים כי כל אחד מהטנקים שהשתתפו במילחמה הפעיל את מנועו בממוצע רק שלוש שעות בכל יום, מגיע מחיר ההפעלה של שריון צה"ל בעת המילחמה ל-288 מיליוני דולרים — וכל זאת עוד בטרם נורה הפגז הראשון. מחיר פגז של טנק מגיע ל-100 אלף לירות, מחיר כדור רובה בקוטר 0.22 המר קובל היום בצה"ל, הוא 50 לירות. מחיר כדור מיקלע כבד הוא 250 לירות. במילי-חמה הזאת נורו עשרות אלפי פגזי סנקים, ומיליונים רבים של כדורי רובה וכדורי מיקלע. אך גם זהו אינו הסעיף העיקרי בחשבון המילחמה. גם מחיר הטנקים של צה"ל שאבדו כליל או נזקקו לשיפוצים אינו הסעיף העיקרי, וכן גם לא המחיר ששילמו חברות הביטוח למישפחות החללים. **באמצע חודש יולי — חודש לפני שתמו הקרבות סביב ביירות,**

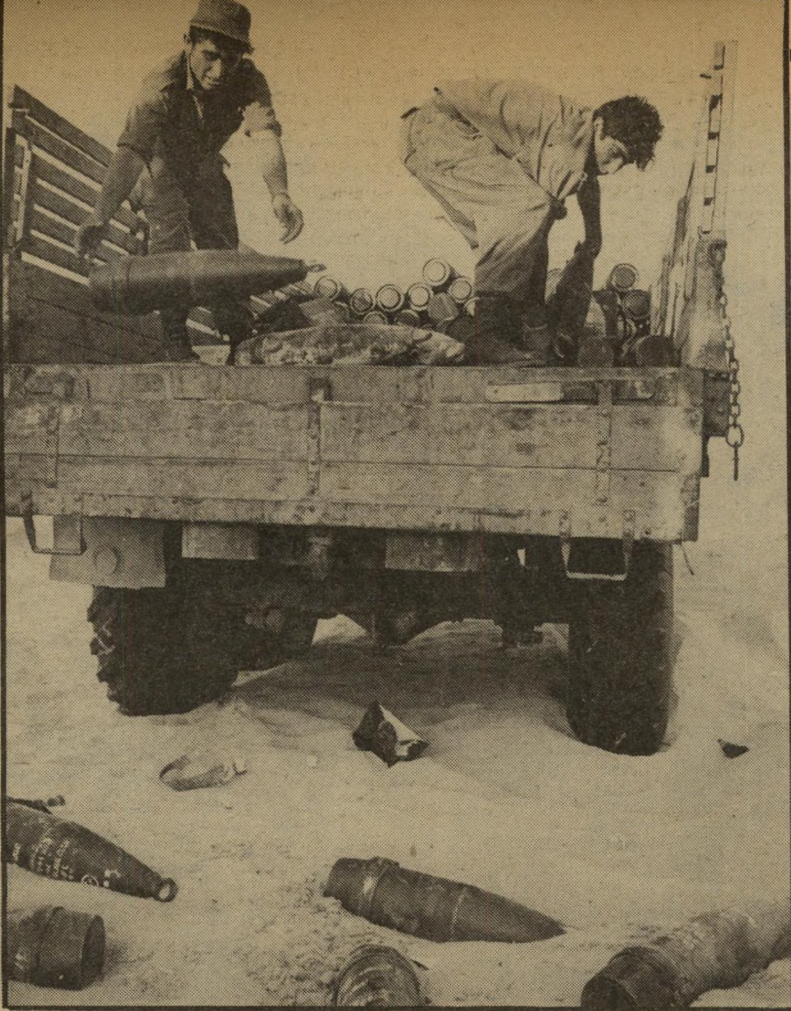
וגם 30% אף יותר, מקובל גם בשוק הירוק. **משמעות הדבר היא, שקבוצה של אנשים ומוסדות כלכליים גרפו מן המילחמה בלבנון רווחים בשיעור של 300 עד 400 מיליוני דולרים.** כדי להבין את משמעותו של סכום זה, די לציין: תקציב הביטחון המתוכנן של מדינת ישראל לשנת הכספים הזאת עומד על 75 מיליארדי שקלים במטבע מקומי ו-54 מיליארדי שקלים במטבע זר, שבחשוב שנתה, בגלל התפתחות האינפלציה, שווים בערך שני מיליארד דולר.

המפסיד

הוא המרוויח

מרוויחי המילחמה משלמים לכי-סיהם כמעט עשרה מיליארדי לירות כרווח. זהו סכום דימינוי כמעט, גם כשהוא מתחלק על פני שנתיים-שלוש, כפי שעשוי לקרות. אין להעלות על הדעת שהאוצר המדולדל של ישראל יוכל לכסות את מחירה העצום של מילחמת הלבנון תוך שנה אחת.

פגזים נפיצים 1/16 מ"מ המחיר: 166,400 לירות האחד

מסוק כבד בפעולה מחיר שעת טיסה: 850 אלף לירות

מיהם מרוויחי המילחמה? **אוצר המדינה.** באופן פרדוכסלי כמעט, אוצר המדינה הוא אחד מהם. מיפעל הנשק הגדול ביותר בישראל — התעשייה האווירית, הוא מיפעל השייך למדינה. גם מיפעלים גדולים אחרים כמו תע"ש (התעשייה הצבאית) ורפא"ל (הרשות לפיתוח אמצעי לחימה) שייכים למדינה. כך יוצא שחלק מהוצאות מילחמת הלבנון יופיעו דווקא בסעיף ההכנסות בתקציב המדינה. יורם ארידור, שרי האוצר, שכנציג אוזרי ישראל הוא המפסיד הגדול של המילחמה, הוא גם אחד מגדולי המרוויחים. אך טעות היא לחשוב כי החברות הממשלתיות הן המפיקות את כל הרווח. חלק גדול מאוד ממוצרי התעשייה האווירית ותע"ש מיוצרים בחלקם, ולעיתים, ברובם, עליידי קבלני-מישנה מחוץ לי-

מערכת, רובם מיפעלים פרטיים. **חברת העובדים.** המרוויחה הגדולה האחרת מן המילחמה היא חברת העובדים של ההסתדרות. קונצרן כור ההסתדרותי הוא אחד מיצרני הנשק ואמר צעיהלחמה הגדולים בישראל. אך גם במיקרה זה, נמסרות עבודות רבות אל מחוץ למערכת ההסתדרותית, ורבים מאוד מיפעלי כור משותפים להסתדרות וליוזמים פרטיים. חלקם זרים. אין זה מקרה שקולו של מוכ"ל ההסתדרות ירוחם משל נדם בעת המילחמה. **כ"ל.** קונצרן כלל הוא המרוויח הגדול השלישי. קונצרן זה, שברשותו מאות חברות, נמצא בבעלותם של שלושת הבנקים הגדולים. גם הוא מוסר עבודות רבות לתעשייה הפרטית, וגם במיפעליו שלו יש נתחים נכבדים למשקיעים פרטיים, ישראלים וזרים.

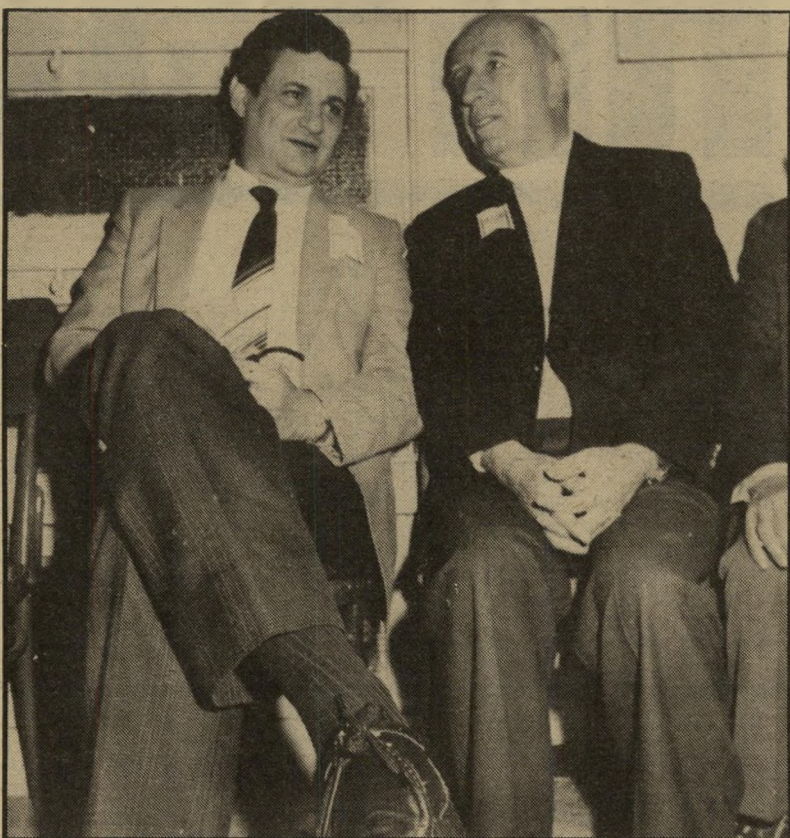
דיסקונט השקעות. המרוויחה הרביעית היא החברה להשקעות של בנק דיסקונט. חברה זו, תחת הנהלתו של מפקד חיל-האוויר לשעבר, דן טולקובסקי, התרכזה בשנים האחרונות יותר ויותר בייצור אמצעי לחימה ועזרים שונים, המסופקים למערכת הביטחון.

על ארבעת הענקים המקומיים אפשר להזכיר סיף שורה של יזמים, מיליונרים ובעלי תעשייה, בעלי מונופול בענפים שונים, כמו המיליארדר היהודי-יפאני שאול אייזנברג, בעלי מונופול הממתקים הקפה, מיספחת פרומצ'נקו ומיספחת מושביץ, בעלי מונופול התרופות, משפחת אלשטיין הור"ביץ, יצרני בגדים גדולים כדב לאוטמן ומיכאל פולק, משפחת אנג'ל בעלת המא-פיות, מיספלי-מזון קיבוציים ובעלי חברות הדלק הגדולות.

על היצרנים אפשר להוסיף את היבואנים הגדולים, המספקים ישירות לצבא את מרכולתם, ואת סוכני-הנשק.

אך המרוויחה העיקרית ממילי-חמת לבנון היא ללא ספק ארצות-הברית. חלק גדול מתיצורכות היצבא הישראלי מיובא ישירות מארצות-הברית. מיפעלים וקונצרנים אמריקאיים הם שותפים כמעט בכל מיפעל ומיפעל של תעשיית הנשק הישראלית. יתכן שבקובוצה זו יש כדי להסביר את עמדתה של ממשלת ארצות-הברית במהלך המילחמה. ישראל הטירה בלבנון ביצת זהב למען המיליונרים הי אמריקאיים, וממשלתו של רונלד ריגן לא רצתה לשבור את הכיצה כטרם-עת.

הכתבה הבאה בסידרה: על ספקי מערכת הביטחון.

מזכ"ל ההסתדרות משל ישראל האוצר ארידור כולם מרוויחים

העריכו חברות הביטוח כי יהיה עליהן לשלם 100 מיליון שקלים למישפחות החללים. עתה עומד סכום זה על 200 מיליון שקלים.

הסעיף היקר ביותר בהוצאות המילחמה היה ללא ספק מחיר הפעלתו של חיל-האוויר. כל שעת-טיסה במפציץ קרב חדיש עולה יותר משלושה וחצי מיליון לירות. שעת-טיסה במטוס-קרב עולה יותר משני מיליון לירות. כל פצצת-מטוס עולה שניים, שלושה, שישה וגם עשרה מיליוני לירות. בפרק הראשון בסידרה זאת, נערך חשבון שעליפיו עלו שני ימי לחימה לצופים של חיל האוויר שישה מיליארדי שקלים — מחיר השווה, בערך, למחיר החזקת כל חיל-המילואים במשך כל תקופת המילחמה!

נראה, אם כן, כי החשבון שהוזכר כבר בפרק הראשון, שעל פיו עומה המילחמה 300 מיליוני דולרים בכך שבוע, ושלושה מיליארדי דים ויוצי דונר עד עתה, הוא מדויק למדי.

לא כל הכסף הזה מגיע לכיסי הספקים של מייסדי-הביטחון וצה"ל, כשם שי לא כל מה שמגיע לידיהם הוא רווח. הודו כרו כבר התשלומים לחילי המילואים מי טעם הביטוח הלאומי, וכן התשלום שמשל מות חברות הביטוח למישפחות החללים. את אלה אפשר לכלול במחיר המילחמה, אך כסף זה אינו מגיע לידי ספקי-המילי-חמה, אלא לידי החיילים ומישפחותיהם.

אך אין כל ספק כי המילחמה בלבנון הזרימה — ועוד עתידה להזרים — כשני מיליארד דולר לידי הספקים השונים, בי ארץ ובח"ל. טווח הרווח שלהם עשוי לי השתנות על-פי חוגי האספקה השונים, וי הוא מגיע ל-10% מההכנסות. לעתים 20%